

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Najnovejše gibanje ogerskih Srbov.

(Konec.)

V čem bi bilo izdajstvo? Mari v tem, da so izjavili, da ne bodo več pobijali članka zakona o poravnani Ogerske z Avstrijo? Da pustimo na stran vprašanje: koliko je vredno s stališča praktične politike, če tamošnji Srbi pobijajo ali ne pobijajo obstoječe poravnanje med Ogersko in Avstrijo — vprašamo samo to: kako nevoljo bi imeli tamošnji Srbi, da se zavzemajo za še večjo nezavisnost in samostalnost Ogerske, ko je Madjarom samim, vsaj velej večini njih, dosedanja samostalnost Ogerske dovolj? Mari je Srbom treba, da so bolj madjarski, nego Madjari sami? Ali bi morda Srbom bolje bilo v Ogerskej, odcepljenej od Avstrije?

Stopivši na tla zakonskega članka o poravnani, stopila je nova stranka na pozitivna državnopravna tla, a zapustila je tla opozicije v jednem vprašanju, v katerem bi Srbi niti kaj premeniti mogli, niti bi prememba bila njim na korist, a tudi ne v korist Ogerske same.

No, morda je izdajstvo v onih besedah novega programa, kjer se pravi, da bodo „Srbi zavzeti domoljubnega duha kot ustavui ogerski državljeni delovali vkljupno z ostalimi prebivalci dežele po svobodomiselnih načelih na to, da se ogerska država v vsakem oziru razvija in jači, da tako dospeje do občnega blagostanja?“

Nad to točko se najbolj zadirajo. Ali pa z uzromkom? Nikakor. Kar se v tej točki izreka, s tem se napravi nobena koncesija ne vladu ogerskej, ne nobene ogerske stranki, niti Madjarom samim, nego se samo odraža dolg državi, to pa so tamošnji Srbi bili dolžni storiti, kajti to storé svojej očetnjavi. Učinivši to, pomirili so svojo narodnost z domovino in pomirivši jo na ta način, bode jim tem več možno, dajo ohranijo, ker bodo na ta način mnogo prej došli do položaja, da bodo v svojej očetnjavi postali svoji gospodarji, in ne bodo, kakor do sedaj heloti in parje. S to točko tedaj Srbi neso izdali, ampak pridobili svojo narodnost, kajti patriotizem, katerega se ne bode smeli nihče dotakniti, bodo veliko jačja ograja za njo, nego je bila dosedanja jalova borba, katera

je brez vsakih, celo brez moralnih vspehov navlekla vedno nečji naval na srbsko narodnost v Ogerskej. Ravno v tej točki je največja moč, da bodo mnogo izdatneje in z izvestnim vspehom zanaprej delali za siguranje svoje narodnosti in da izvojujejo zase koncesije, za katere so se do sedaj zman trudili in trosili svoje sile.

Ako v tem ni nobega izdajstva, ga je še menj v ostalih premembah Bečkerečkega programa. Da je v novem programu izpuščeno obetanje pomoči Rumunom, Hrvatom, Čehom in ostalim preklitavskim Slovanom in vsem krščanskim narodom na vzhodu, more li to komu čudno biti? Kako more drugemu pomagati oni, ki je sam v nadlogi, ki nema niti toliko moči, da sam sebi pomore? Najprej treba pomagati sebi, zase izvojevati ugoden položaj in dobiti kolikor toliko moči, potem še le se more misliti na pomoč drugim. Sebičnost je do gotove meje opravičena v življenju naroda, kakor v življenju posamečnih ljudij. Anglezi sami, tako silen in močen narod, potrjujejo nam to najbolje. Tudi Srbom ne bode škodovalo, ako se malo omeje v velikodušnem dajani svoje pomoči. V ostalem, koliko je dosedanji položaj Srbov v Ogerskej pomagal vzhodnim kristijanom, to smo, žal! videli v zadnjem srbsko-turški vojni!

Je li izdajstvo v tem, da se popušča Bečkerečki program? Ako je to izdajstvo, potem je Bečkerečki program tudi izdajstvo proti „blagovješenskem saboru“, slednji zopet izdajstvo proti majskej skupščini 1848 l., in zgodovina Srbov v Ogerskej ne bi imela drugačega beležiti noga samo izdajstva!“

Nadalje povdinja omenjeni list, da se danes ne more postavljati na tla revolucije 1848 l. niti na ukrepe „sabora“ 1861 l., tedaj se je tudi Bečkerečki program s 1890 leta preživel, in kakor mora vsakega boleti, ko vidi da srbska stvar v Ogerskej ide „decrescendo“, bode vendar moral priznavati, da bi z Bečkerečkim programom še hitreje upadala. Potem pa preide k očitanju nedoslednosti in pravi:

Nikjer ni toliko krivih pojmov v politiki, kakor v Srbih. Misli se, da je politika isto, kar dogmatika, pa se po tem razvnemajo, jezé in delajo. Vrhu tega v naših (srbskih) očeh oni ni nikak po-

litik, ki je „nedosleden“. A baš v tem je največa vrlina, prava virtuoziteta politika, ki ume po premenjenih odnosajih premeniti in pogoditi najbolja sredstva, s katerimi se najlagje in najgotoveje morejo doseči smotri države in naroda, ki vsekdar na vesi drži na jednej strani silo odnošajev, na drugej strani sile svojega naroda in po oseki in plini teh sil ukrepa razne pete in načine svoje politike.

Poglejte za Boga, Bismarcka in Gladstone! Nesta mari ta dva prva državnika tega stoletja? Po naših pojmih bila bi najslabša državnika, ker sta nedosledna: Bismarck zdaj pa zdaj menja svojo parlamentno vojsko; Gladstone kot vodja opozicije govori vse drugače, drugače pa dela kot minister. Je li Bismarck za tega delj prestal biti državnik, ker drži sedaj z liberalci, z ultramontanci, sedaj zopet socialisti? Je li Gladstone vrgel svojo dostojnost pod noge, ko je pri nastopu ministerstva dvor Dunajski skoro odpuščenja prosil za one besede, katere je govoril kot vodja opozicije!

Kdor služi svojemu narodu, mora slušati glas svoje pameti, a ne svojega srca: treba je, da je zmožen, tudi ponizati se, da pozabi sebe in svoje spomine, da srce svoje zataji, kadar to zahtevajo interesi naroda.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. maja.

Vlada pa tudi večina državnega zborna želi, da bi se zborovanje zaključilo 27. maja. Zato bode zbornica hotela rešiti šesto poglavje obrtnega zakona in potem pa obravnala pa samo najpotrebeve stvari. Že prihodnje dni se bode seje začenjale zjutraj poprej nego po navadi. V poslednjej seji tega zasedanja se bodo pa volile delegacije. Že zdaj se posvetujejo poslanici o tej stvari, zlasti Čehi bi radi dosegli kompromis z Nemci, če tudi imajo večino, a Nemci pa neke nečelo nič slišati o kakem kompromisu.

Ceski deželni odbor je odločil v predvčerajšnji seji vsled izvolite baronice Sine iz skupine veleposestnikov v okraju zastop Nimburški, da v skupini veleposestnikov in v skupini najvišje občenih obrtnikov in trgovcev imajo tudi ženske pasivno volilni pravico.

LISTEK.

Radovednemu listkarju v slovenem mestu Ubiibi.

(Hors de concours.)

Šegavi „Škrat“ je bil pri nekej priliki razvrstil slovenske časopise ter jednega krstil z imenom „najčemernejši“ dnevnik slovenski. Res prav primerno ime! Sinoč je tega dnevnika številka 110 prijavila drobni listek prijatelja v slovenem mestu Ubiibi — ali če vam je ljubše Ibiubi, katerega prvi del se obrača do prostovoljnega podlistkarja „Slovenskega Naroda“. In tudi takrat bi „Slovenskega Naroda“ podlistkar le molčal na neslano vprašanje, ko bi mu neki prijatelj ne bil prinesel lista ter ga ne bil nagovorjal k odgovoru.

Prebravši listek branil sem se prijatelju z Ovidijevimi „nitum in vetitum semper, cupimusque negata“, ter mu poudarjal, da nikdar ni bil moj namen, takim nepremišljenim vprašanjem odgovarjati. Podlistki moji so tudi na več mestih očitno poudarjali, da je prav odveč v slovenskem časopisju pojasnovati taka kočljiva vprašanja, ker je

nekateri napetneži le preradi s cerkvijo, z vero sklepajo ter obsojajo v večno pogubo vsakega, ki se bi jim v takih rečeh le količaj ugovarjati upal. Prijatelja sem zavračal tudi na tolkokrat prokleta herezijarha M. Lutra, ki na nem mestu pravi: „Ein narr kann mer fragen, als zehen weise antworten“. Vse zaman! Prijatelja nesem prej utešil, da sem mu obljubil nemudoma napisati kratek odgovor.

Blagi čitatelj se morebiti še spominja mojih podlistkov „Časnikarstvo in naši časniki“, katere je „Slovenski Narod“ skoro dva meseca neprestano prijavljal. 18. januvarja t. l. je podlistek razkazoval neke časopisne razmere mej slovenskima dnevnikoma ter je nasprotno, našemu narodu škodljivo delovanje tudi zavračal z zanimimi besedami: „Namen ne posvečuje sredstev, če prav so Zavitarji trdili ravno nasprotno.“ To so one pregrešne besede, ki so listkarja v Ubiibi toli bōdle v oči, da se že drugokrat (po njegovih besedah) obrača do mene, samosvestno bije se na prsi in zahteva dokaza.

Vprašanje samo je jako zlobno. Kdo bi zahvalil dokaza za besede, ki se povodi in skoro vsak dan rabijo? A na take pametne razloge še

misil ni listkar v mestu Ubiibi — in vendar že Plautus pravi: curiosus nemo est, qui non sit malevolus. Tako je tudi naš listkar vprašalec, ki je pri svoji nepremišljenosti zahteval dokaza. Premeten je hotel biti ter podlistkarja „Slov. Naroda“ ugnati v kozi rog!

Podlistkar „Slov. Naroda“ se je pred mnogimi leti dolgo časa pečal z mejnaročnim in naravnim pravom; s tem se je pečal tako temeljito, da je pri vprašanju o vrhovstvu naroda čital cele kupe starih jezuitskih knjig, ki so obravnavale tudi glasovito vprašanje: ali podložniki smejo trinoga vladarja umoriti? Pri tem zanimljivem raziskovanju sem bil naletel na neko knjigo, ki jo je sredi 17. stoletja spisal preučeni in kaj glasoviti jezuit Armin Busembaum. Imenuje se „Medulla Theolog. moralis“. Ta tolkokrat ponatisnena jezuitska knjiga ima lib. VI. cap. 3. tele zanimljive besede: „Cum finis est licitus, etiam media sunt licita“. Gospod listkar v Ubiibi gotovo razume toliko latinščine, da mi ni treba rečenih besed mu posloveniti; naj si le latinske zapiše za ušesa! Ker se tako samosvestno bije na prsi ter kaže na neki razpisani dar (od očetov jezuitov — kai?) , poveri in pooblasti ga podlistkar, da naj se z rečenimi

Obletnica majske usteve **poljskega** kraljestva z leta 1791 se je 12. maja v Levovu kaj svečastno obhajala. Svečanost bila je v velikej mestnej magistratnej sobani in udeležili so se: nadškof Iakov, škof Muravski, vsi deželnici odborniki, mnogo deželnih poslancev in mestnih odbornikov. Namesto župana, ki je sedaj na Dunaju, imel je mestni odbornik dr. Semlki nagovor, v katerem je izražal upanje, da bo Poljakom kmalu zasijala boljša prihodnost. Nadalje so govorili še vsečiliščni profesor dr. Roszkovski, državni poslanec dr. Evsebius Cerkavski, jezuitski provincijal oče Kalinka. Nazadnje so se pa pele poljske pesmi.

Dalmatinski deželnici šolski svet je sklenil, da bode odslej njega uradni jezik hrvatski, in v tem jeziku se bodo pisali tudi vsi zapisniki. Tudi namenštvo je zacelo sedaj dopisovati škofijskim ordinarijatom hrvatski. Tako je hrvaščina v Dalmaciji zopet pridobila nekaj veljave, in upati je, da bo kmalu pomaknila laščino, katero govorji manjšina dalmatinskih prebivalcev, pa je sedaj vladala po vseh javnih mestih, v njene prave meje. Za to se je pa zahvaliti energiji dalmatinskih poslancev, ki so se na pravem mestu in ob pravem času odločno potegnili za narodove pravice.

Ogerski državni zbor se bode v torek zavtoril s prestolnim govorom.

Vnanje države.

Kakor se govorji bode cesar Fran Josip **ruskemu** velikemu knezu in prestolonasledniku ob priliku proglašenja njegove polnoletnosti podelil veliki križ reda sv. Štefana. — Povsed se delajo priprave za proglašenje polnoletnosti carjeviča. Po vseh mestih bodo narodne veselice, razvetljave itd.

Francosko ministerstvo sklenilo je revizijo usteve predložiti zbornici.

Od zanesljive strani se domentuje vest, da bi se **Švicarski** zvezni svet babil z zakonom proti osebam, ki so vsled umora vladarjev, bežale v Švico.

Po kraljevem ukazu so nadomestilne volitve za **belgijsko** zbornico poslancev za provincije Antwerpen, Brabant, z padno Flandersko, Luksemburško in Namur razpisane na 10. dan junija. Belgija zbornica ima namreč 138 članov, katerih mandat velja štiri leta; vsako drugo leto izstopi pa polovica poslancev. Letos bode iz zbornice izstopilo 40 poslancev z desnice in 29 poslancev z leve, v zbornici bode pa ostalo 19 poslancev z desnice in 50 poslancev z leve.

Nemški državni zbor je predvčeraj v tretjem branji vsprejel zakon proti zlorabi dinamita. Potem se je državni zbor odložil na nedoločeni čas.

Po poročilih iz Pariza je Tientsinska mirovna pogoda mej **Francosko** in **Kitajsko** že od obeh vlad ratifikovana.

Mej člane **angleške** spodnje zbornice se je razdelila bill o nastanovljenji posebnega ministra za Škotsko. Ta bill dovoljuje kraljici nastaviti takega uradnika z letno plačo 2000 funtov Šterlingov in ga obdržati v službi, kolikor časa jo je volja. Novi minister se ne bode prišteval k državnim ministrom. V njegov delokrog spadajo lokalne škotske zadave.

Dopisi.

Z Dunaja 15. maja. [Izv. dop.] (Wiesenburg contra „Kikiriki.“) Zopet šumna pravda zavoljo nemško-liberalne izkaženosti, zopet se je umazano perilo pralo na tukajšnjem sodišči! Včeraj je stal pred porotnim sodom znani šalivni list „Kikiriki“, od državnega poslancega Wiesenburga tožen zaradi razčlenjenja časti. Ta nekedaj jako prijubljeni list je zadnja leta pravi trn v peti fakcijozne opozicije, ker neče vsega svojega dovtipa izlivati na sedanje vlado in ker dosledno biča krvoséše

besedami v naznani knjigi jezuitski potegne za dar ter naj ga v svojem imenu in v imenu podlistkarja „Sence“ izroči odboru za „Narodni dom slovenski“.

Ta pravda, nadejam se, bode mej Slovenci odslej dognana; dognal je pa ni nepremišljeni listkar v slovečem mestu Ubiibi, ampak dognal jo je podlistkar „Slovenskega Naroda“, ki ga je prvi le po nepotrebnem podrezal. Zato mu posebno priporočam, naj vsakdan pred pisanjem v časnike v roko vzame knjižico: „Časnikarstvo in naši časniki“ ter naj čita str. 274 in gotovo bode drugi pot bolj premišljeno izrazovala svoja nepodprtia očitanja in svoje neslane šale.

Ze ponatis listkov pa ni odgovoren podlistkar, ki s ponatisom ni imel in nema prav nič opraviti. Založnik izpustil je nekatere opazke, zlasti pa daljši dve opomnji. V zadnji teh je podlistkar izrečeno povdarjal, da je pripravljen vsako stvar zagovarjati. In vse dosedanje ravsanje in opotikanje nad listki spodbilo ni le jedne v njih označene ali omenjene stvari.

V Ljubljani, 15. maja 1884.

* * *
Stat nominis umbra.

priprtega prebivalstva. Za to pa se dela na vse kriplje, da bi se ga škodovalo vsaj gmotno. Izkušnja pa uči, da takim namenom mej drugim kaj dobro služi tudi pravda, ki jo sodijo porotniki Dunajski. Ta pot je bil odgovorni urednik „Kikiriki“, T. Hrdlicka oboljen in obožen, da je na časti razčilil državnega poslanca Wiesenburga kot posestnika fabrike za svileniae v Rittersfeldu, ker je list njegov 28. due februarja t. l. v spisu (pod nadpisom: „Petsto goldinarjev je poslanec Wiesenburg daroval za ubožne žené pregnanib anarhistov“) oči tal mu, da pa za to grdo ravná z delavci v svoji fabriki, katerim za pogrešna dela odtrguje od zasluga, kar pa zopet gre za „fakcijozne židovske liste“, ki jih le v interesu kapitala podpira in da pomagajo preoblasti delavske kroge.

Hrdlicka je pri obravnavi izjavil, da se njegov spis opira na barona Vogelsanga delo „o gmotnem stanju avstrijskih delavcev v Avstriji“ in pa na oficjalne zapisnike delavske enkete v parlamentu, da torej s pričami nastopi dokazovanje resnice. V zapisnikih stoji, da morajo Wiesenburgu delavci delati od 6. ure zjutraj pa do 8. ure zvečer (celih štirinajst ur!), da se jim v fabriki godi kakor da bi zaprti bili itd. Zaslišanih je prič 13. Opaža se, da čim „viša“ je priča v Wiesenburgovi fabriki, tem srečnejša je, tako da vodja ne more prehvaliti dobrosrčnosti in skrbí gospoda poslanca za svoje delavce! Ali pravi delavci pričajo, da si v vlažnih prostorih fabrike marsikdo dobri bolezni, da je pri Wiesenburgu treba najdalj delati, da se zasluži komaj po štiri do pet gld. na teden, da delavce pretepoj, da njim plačo utrgavajo za luč, za kazeno, tako da je neki ženi iz celega tedna zasluga ostalo dva krajarja itd., Navzlic temu, navzlic zagovoru dra Markbreiterja, da so podatki v listu večinoma nežaljivi, vsi da s pričami dokazani, bil je Hrdlicka obsojen na dva meseca zapora in na platež stroškov.

Kakor znano se porotnikov ne more vprašati po razlogih, ki so jih vodili pri sodbi! Ali javno mnenje, v katero padle so razglasene izpovedbe prič baš v pravem trenutku, — ker v očigled državno-zborske debate o delavskih razmerah, — nepopateno javno mnenje se bode lahko odločilo s svojimi simpetijami na razpotrije včerajšnje porotne obravave, kakor se je to tudi zgodilo zadnjič v pravdi Reischauerja proti „M. Tiroler Stimmen.“ Tudi ta pot so se presnelle uloge v pravdi pri dokazovanju, tako da je postal razmerje: „Kikiriki“ contra Wiesenburg.“ Dostavljaže, da je tudi včeraj nemško-liberalno neplemenitost in skaženost braniti imel sedanji politični „deseti brat“ dr. Kopp, „der Unvermeidliche,“ to okončujem svoje poročilo kot donecek — „k moralni situaciji“ nemško-liberalnih naših poštenjakov.

Iz Zagreba 16. maja. [Izv. dop.] Danes pričela se je konečna obravnavava proti tukajšnjim anarhistom: Franc Srnec, Izidor Straub, Alojzij Montanelli in Wolbenk Hiža. Državni pravnik stavil je z ozirom na vsebino obožbe predlog, da bodi obravnavava tajna. Sodišče je ta predlog tudi vzprejelo in dvorana se je izpraznila, le žurnalisti ostali so na prošnjo zatožencev kot zaupni možje v njej. Obtožbi povzamemo: Začetkom 1883 l. prikazal se je v Zagrebu socialist Hiža, rodom Moravec. Ko se

Nedeljska politika pod črto.

Skoro dva meseca že se prepeljavamo po severni železnici, pa nikamor še nesmo prišli. Dolgočasno, grozno to popotovanje! „Cunjar“, ki lazi od Mürzzuschлага do Trsta — pa nazaj, je pravi pravcati blisk proti temu počasnemu strijcu, ki nas sedaj vozi — ostanimo pri navadni besedi, ker druge primerniše ne moremo dobiti za to „cenčanje“, ali kako bi dejali, — ki sedaj stoka po severne železnice pragi. Komaj se nekoliko osrči, da potegne za jedno ped naprej, pa zopet rukne za dve pedi nazaj. Mi upijemo, kaj vraga imajo na mašini spredaj? Taaffe, Pino, Dunajevski, naši vlakovodje se tam pregovarjajo, poskušajo to in ono, odpirajo, da potegne, zapirajo, da nazaj omahne, to pa brez konca in kraja. Kurjač Schönerer pa kuri, da bi kmalu kotel počil. On vé, da to njim tremni prav po volji, ali „tvoja glava, tvoj svet“, si misli, tako boš podkuri, da bo samo po sebi šlo, kadar bode iti začelo. Kam pa?

„Kam pa?“ so nas povpraševali naši konduktérji. To vam je bil krik in vik, ko so nas prvič vprašali, do katere postaje se je nas popeljati volja! „Na postajo Rothschild!“ „Na postajo državo!“ „Na postajo vlad!“

je poprijaznil z drugimi delavci, poučeval jih je o socijalno-demokratičnih težnjah. Osnovali so klub, v katerem se je razpravljalo bedno stanje delavcev in o sredstvih, kako bi se odpomogla. Klub dobival je naslednje časopise: „Radical, Organ der Socialisten Ungarns,“ „Freiheit“ izhajajočo v Novem Yorku, „Sozialdemokrat,“ „der Rebellen“, ki izhaj. v „Nirgendsheimu.“ Oboženci dopisovali so redno kolovodjem socijalne revolucije: Petersonu v Luzernu, Koditeku, Peakertu, ki je v zvezi z znanim anarhistom Mostom, a v zvezi bili so tudi s Kamererom, ki je zaradi umora na Dunaju zaprt in v česaruri se je našla šifrirana adresa zatožencev. V zmislu navedenih časopisov sestavili so oboženci koncem I. l. proglas z naslovom: „Ein Mahnruf an die Kroatischen physischen und Kopf-Arbeiter“, v katerem se pozivajo delavci k zvezi s proletarijatom vseh državljanov. Ta proglas bil je tiskan v „Freiheit“ v Novem Yorku. Napravili so še drug proglas z naslovom: „Bračo radnici!“, v katerem se opisuje delavcev bedno stanje in krivda daje monarhičnemu ustavu in vsem društvenim razmeram. Ta dva proglasa in pa činjenica, da so oboženci bili v zvezi z agenti socijalne revolucije povod so obtožbi zaradi zločina veleizdaje, razčlenjenja Veličanstva in članov cesarske hiše. Hiža je popolnem polomljen starček, katerega so morali v dvorano prinesti. Nihče bi v njem ne iskal tako prenapetega radikalca. Drugi trije pa nemajo nič neprijetnega na sebi, mislilo bi se, da so prav mirni, nikomur nevarni ljudje. Vsi priznavajo, da so socialisti, da so imeli navedene časopise. Hiža celo pove, da je on narekoval proglas „Ein Mahnruf“ in dal preložiti proglas „Bračo radnici.“ O nadaljnji obravnavi in obsodbi prihodnjič.

Domače stvari.

— (Presvitli cesar) podaril je za novo šolo v Prežganji 200 gld.

— (Umrl) je dne 19. maja t. l. dr. Ignac Kristianović biskup in partibus infidelium v Zagrebu, poslednji pisatelj hrvatski v kajkavskem narječju. — Pokojnik zapustil je bogato numismaško zbirko.

— (Za „Savinski Sokol“) delajo se na Ptuij trije traki. Trake bodo podelili: a. Ptuiske Slovenke; b. Narodna čitalnica; c. Slovensko pevsko društvo. Obe ti društvi pošljeti k slavnosti posebej še deputaciji. Tudi mnogo drugih narodnjakov udeleži se te slavnosti.

— (Za loterijo „Narodnega doma“) v Ljubljani daroval je g. grof Harrach zabolj dragočenega steklenega blaga.

— (Najboljše sredstvo, kako se more na tuje stroške voziti v kocijah.) Doig se je že v Ljubljanskem prebivalstvu ugibalo, ali tako zvane agenture res tako briljantno nesó, da se njih zastopniki in njih rodovine v jednomer vozijo v ekvipažah? Reklo se je, saj konji po dnevu služijo, ker vozijo razno blago, Ljubljanski rečeno „strajfajo“, kaj potem, če se gospa, ko gospod za nemale novce meče „škisa“, dostikrat pa tudi „schte gut, neune besser“, vozi po Ljubljani in okolici? A velika množina temu ni pritrjevala in trdila je, da

Dalje v prilogi.

„Na postajo Rothschild!“ Tako smo kričali vse vprek po vseh vozéh, kakor da bi se bližal sodni dan! Največji križ je to bil za gospode konduktérje. Ti reveži se neso vedeli kam dejati. Nekateri so imeli slabu čulo, drugi so si že naprej zataknili ušesi, ker neso vlaka tako dalje spremljati hoteli, kakor se jim je slutilo, da bode potnike volja. In to slabo ali poslabšano čulo se je nekaterim konduktérjem pri tej priči slabo izplačalo! Naleteli so na voze, v katerih je hotelo vse priti na postajo „državo“. Oni pa so mislili, da so v Avstriji, kjer nekateri hoté, da je davkovec ustvarjen zavoljo uradnika, volilec zavoljo poslanca, in popotnik zavoljo konduktéra. Rekel je torej tak konduktér, da se bodo vsi popotniki peljali nazaj na postajo „Rothschild“, zato ker on tako hoče, da bode poprej doma ali kaj tacega. To so ga kmalu prijeli predzneža, sto rok pa tisoč prstov (če ni komu katerega manjkalo)! Predno je vedel, kaj je govoril, ležal je na tleh. In ker je kurjač Schönerer baš v tistem trenutku s svojo kurjavo potisnil vlak naprej, prišel je predzni konduktér (kar iskal, to dobil) — pod koló. Ime mu je bilo dr. Joža Kopp, domágori od Dunaja.

Ni bilo drugače miru, da smo se presedli. Da

se tako lahko izdani denar ne izvije kar s trte. In vox populi vox dei! Vendar jedenkrat, akopram se je dolgo že to sumničilo v mnogih krogih Ljubljanskega prebivalstva, zasledila je nobel-gospoda agenta sv. hermandad v podobi služnikov mestnega užitninskega zakupa in rešena je sedaj zagonetka, od kod „noblesse“ gospoda agenta. Služniki mestnega užitninskega zakupa so namreč zadnje dui, ker se jim je tudi nekoliko namignilo od strani poštenih slabo plačanih železničnih delavcev, kako radovedni in pregledali so opleteti voz, ki je bil pro forma napolnen s sladorjem, od katerega ni plačati užitnine. In res našli so na dnu voza mnogo riža in kave, za katere, posebno pa za riž je užitnina jako visoka. Gospodu agentu določila se je od užitninskega zakupa, postavno določena globla, katero bode moral plačati ali v polnem, ali če se mu kaj odpusti, v manjšem znesku. Kazen ostane le kazen, tibotapstvo, pa malo častna obrt, za kavalirja — agenta. — S tem bi bili povedali faktum. Zabeležiti pa nam je veliki gnev vsega Ljubljanskega prebivalstva temu činu nasproti. Vsakdo pravi, da je velika sramota ogoljufati boteti mestni užitninski zakup, za katerega jamčijo vsi davkoplačevalci Ljubljanskega mesta. Slišali smo te dni s kako odločnostjo so se izjavljali mesarji in drugi, da je to najbolj škandalozno prisleparjen denar, ako se zdaj goljufati hoče mesto Ljubljansko, ki ima že itak mnogo škode po prejšnjih židovskih zakupnikih užitninskega davka. V tej zadevi je v vseh Ljubljanskih krogih mnenje jednoglasno, kajti vsakdo ve, da je užitninski zakup od strani mesta vsem davkoplačevalcem na korist. Kdor utihotaplja, škoduje vsem. Za danes nesmo objavili nobenega imena, v bodoče pa bi se temu ne mogli izogibati, zato bi nam bilo ljubše, da bi se nam ne dajalo več povoda.

— (S Ptuja) se nam piše: K slovenskemu pevskemu društvu pristopil je prvi kot ustanovnik znani domoljub gosp. Mihael Vošnjak, inženir v Celji. Slava mu. Da bi imel več posnemovalcev!

— (Kranjskega deželnega zakonika) izšel je V. del, kateri v številki 9. objavlja zakon z dné 17. aprila 1884 o lovskih kartah v naši vojvodini.

— (Učiteljska konferencija) za okraj Ljubljanski bode, po sklepu c. kr. okrajnega šolskega sveta z dné 15. t. m., v Šiški, v šolskem poslopiji, dné 16. julija t. l. — Spored: 1. Poročilo g. okrajnega nadzornika o nadziranji šol in opomuje k temu. 2. Slovnično obravnavanje berila; praktično z učenci višjega oddelka poroča g. P. Ušenčnik. 3. „Kateri so uzroki slabemu obiskovanju šol v letem šolskem okraji in kako bi se njim odpomoglo?“ Poročevalec g. J. Črnè, event. g. Fr. Govekar. 4. Katere šolske knjige naj bi se rabilo v bodočem šolskem letu? Poroča g. Kermavnar. 5. Posamezni nasveti.

— (Učiteljska konferencija) za okraj Novomeški bode v sredo 2. dan julija v Novem mestu. Program pozneje.

— (Otroški vrt v Gorici) tako dobro napreduje, da odbor že resno misli na razširjenje

si tudi mej sabo nesmo bili posebno bratovski, gotovo to, kar nikakor nesmo v stanu v slogi popotovati vklipé, če hoče jeden za nosom svojim, drugi pa ne za njegovim. In tako je bilo pač prav, da smo ločili se. In tu smo videli, koliko nas je bilo vozov tistih, ki smo namenjeni bili za „državo“. In prepričali smo se tudi, kako so popotniki z nasprotno nam smerjo kričati znali, da bi bili nas kmalu in lahko prevpili ter vstran zapeljali, oni, ki bi jih kmalu lahko na prste sešeli, nas, cele trume! Odstavili smo se od te kričaške tovaršije in sedli vklipé. Bilo nas je dolga vrsta polnih voz do zadnjega, v katerem lahko plešejo tisti, ki jih nameni peljejo na postajo „Rothschild“ in postajo „vladna pogodba“. In menda se res o tem že menita gospod „List“ pa gospá „N. fr. Presse“, oba tako jedina v mislih! Vozita se pa ona-dva z drugimi tovariši k našemu vlaku priprežena, ker mislita, da bode vse zdrčalo nazaj; če pa vse ne bode zdrčalo nazaj, izstopila bosta tam, kjer mi, — „ubi bene“.

Vendar se pa hrup nikakor še ni polegel. Konduktérji naši vedo, da hočemo priti nedalječ proč od postaje „države“, če že ni zapeljati možno prav na mesto, kamor bi pa bilo umestno. A mi sami godrnamo, precej glasno godrnjamo, kaj počenjajo vlakovodje spredaj, da ne gre v noben kraj, ko vendar imajo pravega kurjača!

A. prostorov in nove učne moči. Upisanih je že nad 60 otrok. Ministerstvo podarilo je razen denarne podpore v znesku 200 gold., podobe cesarja, cesarice, cesarjeviča Rudolfa, Štefanie in še več drugih.

— (Zborovanja v Pasjivasi) udeležilo se je nad 400 volilcev iz vseh krajev Istre. Sestavl se je centralni volilni odbor. Za vsak okraj pa je postavljen poseben volilni odbor. V dopoldanskem zboru sklenilo se je ustanoviti hranilnico in posojilnico za Koperski okraj.

— (Iz Štanjela) poroča se „Soči,“ da je v 11. dan t. m. ondu predaval kmetijstva popotni učitelj g. Kramar o vinarstvu nasvetoval osnovanje vinarskega društva, ter povabil navzočne, katerih se je sešlo okoli 100, naj se oglasé tisti, ki mislijo k društvu pristopiti. Oglasilo in pristopilo jih je 34. Ti so volili začasni odbor, v katerem je naslednjih 7 mož: g. Fabiani (Štanjel), predsednik, g. Klobovs (Štanjel), tajnik, g. Černe (Tomaj), g. Živic (Skopo), g. Fabiani (Kobdilj), g. Poljsak (Vrtovče), g. Rudež (Kobiljaglava). Naloga teh mož je pregledati in če treba, prdrugačiti pravila, katera se potem odpolije namestništvu v potrjenje.

— (Poštne nakaznice.) Trgovinsko ministerstvo je v sporazu z ogerskim ministerstvom za občenje razveljavilo naredbo z dné 27. aprila 1867, katera veleva, da je poštna nakaznica, ki se jih štirinajst dni po prejemu ne predloži v izplačanje, poslati nazaj oddatelju; namestu tega bode s koncem maja 1884 zanaprej doba, v kateri se lahko pride po denar za poštne nakaznice, določena na jeden mesec, kateri se računa od dne, ko je poštna nakaznica bila stranki dostavljena. Ako stranka po preteklu tega meseca predloži nakaznico v izplačanje, to jo oddajni poštni urad nasvetuje k svojemu poštnemu in brzovavnemu vodstvu, pri katerem je dotično molbo uložiti, zadostno kolekovano.

— (V Korminu) je razpisana služba občinskega zdravnika z letno plačo 1000 gld. Prošuje do konca t. m. na ondašnji občinski urad.

Požar mestnega gledališča na Dunaji.

Včeraj popoludne ob 5. uri navstal je v mestnem gledališči — kako, ni znano — na levez galleriji ogenj. Ob $5\frac{1}{2}$ uri udrla se je streha z lustrom. Požarne brambe z Dunaja in okolice so v največjih nevarnosti in silnim naporom delovale, da se rešijo sosedna poslopja. Ob $6\frac{1}{2}$ uri podrla se je kurtina, ker potem, ko se streha udrla ni imela nobene zaslombe več, kurtino so zjutraj pri poskušnji dol spustili. Ogenj je menda navstal v atelierji slikarjev po neprevidnosti. Ob $9\frac{1}{2}$ uri podrla se je streha onega dela, ki je v Schellinggasse. Štiri osebe so ranjene, petnajst ognjegascov in stražnikov vsled silnega dela v nezavesti. Vest o požaru razširila se je bliskoma po mestu in od vseh strani hitela je množina ljudstva na požarišče. Že od daleč videl se plamen. Ko je prihitela ob $5\frac{1}{4}$ uri požarna bramba, bila je že tretja in četrta galerija v ognji. Oder bil je popolnem zaprt. Ognjegasci morali so se umakniti, ker se je mej groznim ropotom udrl strop nad parterjem in veliki luster. Še le tedaj, ko je pregorel strop, razširil se je požar tudi na oder in hkrati bilo je vse gledališče o ognji. S cest videl se ogromen iz strehe prihajajoč dim, mej množico nastal je strah in gnječa, vse je bežalo v stranske ulice. Požarna bramba, ki je delala s tremi parnimi brizgalnicami, ni mogla opraviti druzega, nego omejiti požar.

Na požarišče prišli so: Nadvojvoda Albrecht, Viljem, Eugen, ministri Taaffe, Bylandt in Pino, policijski predsednik in veliko mestnih odbornikov. Da bi bil kak človek poginil, ni znano, a nekoliko ognjegascov bilo je v velikej nevarnosti in iz četrtega nadstropja morali so poskakati v rešilno plahto. Vojaki obstavili so požarišče in bližnje uhode ulic. Pozno v noč vrvila je ogromna množica po Ringstrasse in gledala od daleč ogenj, ker ni bilo možno priti bližu. Iskre so leteli na veliko daljavo, in skoravno ni bilo sape, padale so goreče cunje in goreči kosi lesa celo v Stadtpark.

Ravnatelj Bukovics bil je ravno v stanovanju prijatelja, ko mu je došla vest o požaru. Hitel je na oder in se še jedenkrat preveril, da je kurtina dol spuščena, ukazal zapreti gasometer in odpreti hydranta, potem pa odredil, da so se rešile iz garderoberne obleke in druge stvari ter nekoliko knjižnice.

„Gartenbau-Gesellschaft“ bila je v velikej nevarnosti. Vzduh bil je poln gorečih snovij, cunje in utrinkov. Množica na vrtu morala je z groznim krikom večkrat se umikati, kadar je lahna sapa nagnala

dim proti vrtu in pepel padal je tako gosto, da so bile obleke gledalcev kakor s snegom pobeljene.

Drugo zasobno gledališče postal je žrtev ognja. Dvorno gledališče stoji več nego 100 let, gledališče ob Dunajšici 80, gledališče v Josefstadt 50, Karlovo gledališče 40 let, „Ringtheater“ pa je pogorel po 10 letnem, „Stadttheater“ po 12 letnem obstanku. „Stadttheater“ je delo Henrika Laubeja, ki je s tem hotel napraviti konkurenco dvornemu gledališču. Gledališče bilo je okusno in elegantno zidano, stalo je vsega vkupe 650.000 gld. K sreči navstal je ogenj dve uri pred predstavo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 17. maja. Še le ob 1. uri po noči se je posrečilo ukrotiti požar gledališča, a zadnji del odra takrat še goreč, pogasil se je še le pozneje popolnem. Iz pritličja, mezzanine in iz drugih prostorov, kakor tudi iz garderober in bureaux se je mnogo predmetov otelo. Stanovanja ločena po zidih in železnih durih ostala so nepoškodovana. (Telegram v tem stavku je spakedran. Uredništvo.) Notranji del gledališča ves zrušen in podrt, le fasada stoji še kvišku. Železna kurtina zadržala je dve uri, da ogenj ni mogel na oder. Še le, ko se je podrla streha in z njo kurtina, razširil se je ogenj tudi na oder. Konstatovano je, da se je ogenj iz gledališča sedemnajst minut pozneje naznanil nego je čuvaj na sv. Štefana zvoniku ga objavil. Že pred 4. uro popoludne čutil se je smod. Izmej raznih govorov, kako je navstal požar, ima ona največ verodostojnosti, da se je ogenj pričel v slikarski dvorani pod streho. Razen vseh požarnih bramb Dunajskih in iz okolice, bili so vsi stražniki, kar jih je bilo na razpolaganje, skoro 1000 mož vojaških in civilnih pri ognji. Pri gasenji in pri rešilnem delu poškodovanih je 5 osob, katerim je prostovoljna gasilna družba dala prva pomoč. Dvajset do petindvajset osob je omedlelo. Gledališče bilo je pri Franco-Hongroise za širisto tisoč goldinarjev zavarovano in bržkone ne bode več pozidano.

Dunaj 17. maja. Policija zaslišala je tehnično gledališko osebo ter skoro konstatovala, da je kaznjiva lahkomiselnost tesarja, ki je imel v podstrešnih prostorih nad lustrom opravek, prouzročila požar gledališča. Ministerski predsednik ogledal si je danes do poludne notranji prostor pogorišča.

Lipsko 16. maja. Državni pravnik predlagal, da se Hentsch in Kraszewski kriva spoznata, da se prvi obsodi na deset let ječe in na izgubo časti skozi deset let, Kraszewski pa na pet let ječe in izgubo časti.

Razne vesti.

* (Kraszewski) zgotovil je v zaporu dva romana, vsacega po tri zvezke, baš sedaj pa bode dokončati tretji roman. Snov vzeta je iz poljske zgodovine, naslov pa „Banita“.

* (London) je 26.226 tiskarjev, (25.595 možkih, 631 žensk), 2379 kamnotiskarjev, 296 rezbarjev, 1722 pisateljev, uradnikov in žurnalistov, 1015 reporterjev in stenografov.

* (Pruska vseučilišča.) Na vseh desetih pruskih vseučiliščih bilo je v zimskem polletji upisanih 12.768 dijakov. Mej njimi 1932 protestantovskih in 335 katoliških bogoslovcov, 2339 pravnikov, 2878 medicincev in 5114 modroslovcev. Število slušateljev na posemčnih vseučiliščih je bilo naslednje: v Berolinu 4635, v Halli 1544, v Vratislavi 1479, v Göttingenu 1064, v Bonu 1037, v Kraljevcu 909, v Greifsweldu 725, v Marburgu 720, v Kielu 375 in v Münstru (z dvema fakultetama) 280.

* (Nenavadna hitrost.) Ko sta se dva ameriška škofa vračala iz Rima domov, je parnik ki ju je vozil, v 6 dneh in 10 urah prišel iz Anglije v Ameriko.

Poziv.

Podpisani odbor nujno prosi vsa slavna društva, katera so se za Binkoštno slavnost v Mozirje objavila, da mu izvolijo prej ko mogoče gotovo število udeležencev naznaniti, ker je skrajni čas, radi voz in drugih podrobnostij potrebno ukreputi.

Vstopnice k banketu dobivajo se od danes naprej po 1 gld. 50 kr. za osobo pri slavnostnem odboru „Savinjskega Sokola“ v Mozirji.

Na zdravje!

V Mozirji, v dan 16. maja 1884.

Slavnostni odbor.

občnemu zboru
„Glasbene Matice“,
ki bode
v ponedeljek dne 19. maja 1884
ob 1/8. uri zvečer
v čitalnični dvorani.

Sporočil:

- Ogovor predsednikov.
- Tajnikovo poročilo o XI. društvenem letu.
- Poročilo blagajnikova o društvenem gospodarenju.
- Posamični članov nasveti.
- Volitev prvočasnika in blagajnika ter še 18 odbornikov; odbornikov mora biti najmanj 12 Ljubljanskih (§. 10).

V Ljubljani, dne 5. maja 1884.

Fr. Ravnhar,
prvostavnik.

F. Stegnar,
tajnik.

Miglaj uradništva. V velikem delu sedeče života je največkrat uzrok bolesti na jetrah, zlatej žili, zasedenju krvi itd., katerim boleznim sigurno odpomore Moll-ov "Seidlitz-prašek". Skatilica z navodom rabe stane 1 gld. Vsak dan ga razpošilja proti poštnemu povzetju A. Molla, lekarnar in c. kr. dvorni začložnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečeno Mollo v preparat z njegovo varstveno znakom in podpisom. 12 (690-5)

Mejnardna farmacevtična razstava na Dunaju 1883. Razsodovalna komisija te specijalne razstave je prvo odlikovanje za grenčico, zlato svetinjo, priznala tudi pri nas tako priljubljenemu Fran Josipovemu vrelec. Ta je že trikrat odlikovana z zlato svetinjo in z jedno svetinjo za zasluge, ter z Najvišjim priznanjem Njega Veličanstva, katerega imé ima vrelec. Mi toplo priporočamo izvrstno, naravno Fran Josipovo grenčico. (Glej inserat.)

Tujci:
dne 16. maja.

Pri Slovni: Dr. Tullinger iz Pulja. — pl. Garzaroli iz Senožeč. — Golob iz Kranja.
Pri Malici: Winter, Milazo, Brauchbar, Nemeczek in Pekari z Dunaja.

Pri avstrijskem cesarji: Almazia iz Benetk.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Moč krina v mm.
16. maja	7. zjutraj	740:94 mm.	+13:0°C	sl. svz.	jas.	0:00 mm.
	2. pop.	738:80 mm.	+21:0°C	sl. svz.	d. jas.	
	9. zvečer	738:68 mm.	+14:6°C	sl. svz.	jas.	
Srednja temperatura +16:2°, za 1:9° nad normalom.						

Dunajska borza

dne 17. maja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80 gld.	50 kr.
Srebrna renta	81	10
Zlata renta	101	65
5% marcna renta	95	95
Akcije narodne banke	855	—
Kreditne akcije	317	20
London	121	90
Srebro	—	—
Napoi	9	67
C. kr. cekini	5	73
Nemške marke	59	65
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	124
Državne srečke iz 1. 1864.	100 gld.	173
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101	65
Ogrska zlata renta 6%	122	55
" papirna renta 5%	92	30
5% štajerske zemljije ob.ez. oblig.	88	90
Dunav reg. srečke 5%	104	50
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	115	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	123	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	108	30
Kreditne srečke	107	25
Rudolfove srečke	100 gld.	176
Akcije anglo-avstr. banke	120	113
Transvaal-društvo velj. 170 gld. a. v.	218	75

Prežalostnega srca naznajamo vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da je našaljubljena soprga, oziroma mati in tača, gospa

ANTONIJA

v sredo 15. maja ob 5. uri popoldne po dolgi in hudi bolezni v 62. letu svoje starosti, previdena s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspala.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi.

V Vipavi 16. dan maja 1884. (324)

Josip Bernot, c. kr. davkar, soprog. Fani, Adalbertina Dolžan roj. Bernot, Mimi, učiteljica, Josipina, hčere. Josip Dolžan, c. kr. telegrafski uradnik, zet. Diana Dolžan, vnukinja.

Hisa

dvonadstropna, solidno zidana, z opekami krita, katera leži na prav ugodnem kraju glavnega trga v Rudolfovem s prisadanimi hlevi in zadej ležečim vrtom se takoj pod ugodnimi pogoji prodaje. Pripravna je za vsako kupčijo, posebno krčmarstvo. Natančneje se izve pri c. kr. motarji dr. Albinu Pozniku v Rudolfovem. (345-1)

Objava

gosp. udom občnega veteranskega društva.

Po zapisniku o verifikaciji volitev obstoji društveni odbor iz sledečih gospodov činovnikov:
Predsednik: Jurij Mihalič.
Podpredsednik: Alojzij Schaffenrath.
I. tajnik: Jarnej Lichtenegger.
II. tajnik: Viljem Bischoff.
Blagajnik: Jakob Čik.
Računovodja: Janez Skube.

Odborniki so:

Lorenz Blaznik.	Fran Lampel.
Karl Brosch.	Jakob Milave.
Anton Hočevar.	Janez Schmalhardt.
Matija Horvath.	Fran Škof.
Andrej Jagodnak.	Alojzij Rutter.
Ferdinand Jauth.	Josip Velkavrh.
Jurij Šare.	Matijs Zigur.
Fran Kalan.	Henrik Zirkelbach.
Jurij Klobaus.	(393)

Vodstvo občnega veteranskega društva,

v Ljubljani, v 15. dan maja 1884.

Zahvaljuje se svojim gostom in slav. občinstvu za doseganje mnogobrojno obiskovanje moje prejšnje gostilnice "pri Meksikancu", naznajam, da z jutrem dnem otvorim v lastnej hiši

v Vodnikovih ulicah št. 4

gostilnico,

in vabim slav. občinstvo k mnogobrojnemu obisku, zagotovljajo, da bodem postregel z **dobro plačo** in **okusno jedjo**.

S spoštovanjem

J. Ev. Činkole,

gostilničar.

ADOLF EBERL,

stavbeni in pohištveni barvar. Izdelovalec slikanih napisov. Lakirnik.

Lastna fabrikacija oljnatih barv, lakov in firnežev.

Prodaja na debelo in drobno.

Ljubljana, (301-3)

Marijin trg, tik frančiškanskega mostu.

Cenilniki se pošiljajo na vse strani, kdor jih želi.

Važno za gostilničarje!

Podpisani naznjam, da imam v zalogi, kakor vsako leto, vsake velikosti

Iedenice (Eiskasten),

v katerih se dadó dobro hraniči jedi in pijače; tudi popravljam stare in zamenjam z novimi.

Vnana naročila izvršujem takoj in točno.

Janez Podkrajšek,

v Ljubljani, Trnovo št. 19.

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork in Brazilijsko.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

Parnik "Britannia" 4200 ton, v 15. dan maja.

"East Anglia" 3400 " v 10. junija.

Kajuta za potnike 200 gld. — Vmesni krov 60 gld.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na

Emiliano d' Ant. Pogljen,

generalni agent.

Potniki naj se pa obrnejo na J. TERKUILE, generalnega pasažnega agenta, Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu. (291-9)

Železna ročna vozila

in

kolesa za vozove

vsake vrste.

CARL MORGENSTERN & Comp.

Tovarna strojev za plinske vodne in

trombne naprave. (298-3)

Wien, Fünfhaus, Gasgasse 6.

Št. 988.

(336-2)

Razglas.

Mesto Ljubljansko proda svoj ob Tržaškej cesti pod c. kr. tovarno za tobak ležeči, obgrajeni, sedaj za drevesnico rabljeni vrt, ki meri 613 □ sežnjev. Podpisani magistrat vsprejema v uradnih urah

do 31. maja t. l.

dotične pismene ali ustne ponudbe.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 8. dan maja 1884.

JOSIP RAUNICHAR,

v Ljubljani, Židovske ulice št. 6,
priporoča svojo bogato zalogo (178-9)

čevljev

za gospode, dame in otroke,

dobro in elegantno izdelane, po najnižjej ceni.

Specijalno uplivanje anatherin ustne vode

J. G. Popp-a,

c. kr. dvornega zdravnika za zobe,
na Dunaji. Stadt, Bognergasse 2,

razložil dr. Julij Jahnel, praktični zdravnik itd. Zapisujejo jo na c. kr. kliniki na Dunaji, v Parizu, Bruslji, Amsterdamu, ravna tako tudi prof. dr. Oppolzer, rekt. magn. in kr. saksonski dvorni zdravnik dr. Kletzinski, dr. Krantz, dr

Plznsko uležano pivo.

Usojamo si s tem naznanjati, da se je **točarenje našega piva** pričelo v **S. dan maja t. l.**, ter pričakujemo z veseljem obilnih naročil.

Meščanska pivovarna v Plznu,
ustanovljena leta 1842.

Glavna zaloga v Gradci pri F. SCHEDIWY,

Annenstrasse 35.

(323-3)

Rogačka kislina.

Štajerski deželni zdravilni zavod.

Južno železnična postaja:
Poljčane.

Glasovite kisline z glavberjevo soljo, jeklene kopeli, zdravilnica z mrzlo vodo, ozdravljenje z mlekom in siratko. — Glavno označenje bolezni prebavljenih organov.

Ugodno bivališče.

Saison od maja do oktobra.

Prospekti in naročbe za stanovanja na ravnateljstvo. (143-6)

„FONCIÈRE“

Peštansko zavarovalno društvo.

3 milijone goldinarjev delniškega kapitala in nad 7 milijonov goldinarjev rezervnih zakladov in letnih zavarovalnin.

Račun za leto 1883 kaže dohodek od zavarovanja za ogenj, točo, prevarjanje in življenje i. t. d. 6,542,328 gld. 29 kr. in čistega dobička 168,625 " 23 "

Za leto 1883 izplačuje se na delnico (100 gld.) po **5 gld.**

„FONCIÈRE“, Peštansko zavarovalno društvo, se šteje mej najimovitejše zavarovalne zavode.

To društvo zavaruje po najugodnejših pogojih

proti škodi po ognji: poslopja in premakljivo blago, proti zlomu ali razpoki: zrcala in zrcalne šipe, in življenje človeško i. t. d.

(326-2) **Vsakovrstne škode se takoj in prav dobro plačujejo.**

Razjasnila daje in naročila vsprejema ter točno izvršuje

Franc Drenik, glavni opravnik „FONCIÈRE“, Peštanskega zavarovalnega društva.

Glavna zaloga

naravnih rudninskih vodá in studenčic:

Adelaide studenec, Bilinska kislava voda, Carinthia-studenec, Emski Viktorija-studenec, Emski hrenček, Franc Josipov grenki vir, Friedrichshallna grenka voda, Gleichenbergski Konstantinov vir, Sv. Ivana vir, Emin vir, Klausenski jekleni vir, Giesshüberska kislava voda, Hallska jedna voda, Hunyadijeva grenka voda, Karlsbadská mlinička, Gradska voda in vrelec, Marienbadská križna voda, Preblavská kislava voda, Krongorfska kislava voda, Bilnaska in Saidschüdska grenka voda, Rodanjska kislava voda, Rakoczy grenka voda, Rogatska kislava voda, Rimski studenec, Ofenski Viktorija-studenec, Selters voda, Sv. Lovrenca jeklena kislina, Karlsbadská vrelska sol, Marienbadská in Hallska jedna sol, Emske pastile, Bilinske pastile itd.

Že 26 let obstoječa trgovina z rudninskimi vodami daje ne samo sanitetnemu uradu, nego tudi vsakemu izmej naročnikov izvirne fakture na razpolaganje, da se vsakdo lahko preveri, da so sklenice napolnjene s pravimi frizi imenovanimi vodami. S spoštovanjem

Peter Lassnik v Ljubljani. (317-2)

(Popise o vodah in brošure zastonj.)

Gostilnica „pri Virantu“, (Sternwarte), Sv. Jakoba trg v Ljubljani.

Odprijetje vrta.

Svojim p. n. gospodom gostom in slav. občinstvu zahvaljujem se za do sedanje mnogobrojno obiskovanje moje gostilnice in naznanjam, da z jutrišnjim dnem otvorim popolnem na novo opravljeni senčnati

vrt gostilnice „pri Virantu“.

Točil budem dobro znano izvrstno marino pivo Mengiško, prava Bizeljska vina, ter služil z mojimi vseobče kot izvrstnimi priznanimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Keglišče, ki je na novo urejeno, dà se posameznim društvom za jeden ali več večerov po dogovoru v najem.

Skrbel sem za hitro in prijazno postrežbo in vabim slav. občinstvo na mnogobrojni obisk.

V Ljubljani, v 16. dan maja 1884.

Z odličnim spoštovanjem
Anton Miculinic, po domače Tone,
gostilničar.

(337-1)

Meščanska pivovarna v Plznu,
ustanovljena leta 1842.

(323-3)

LUD. WIDMAYER,

Delavnica:
Gospodske ulice št. 10.

stavbeni in mizar
za hišno opravo,

Prodajalnica:
Na Bregu št. 10.

priporoča svojo veliko zalogu **likane in lakirane**

hišne oprave,

divane, garniture, matrace na peresih in žimnate matrace, vozičke za otroke, kaniše za okna

po jako nizkih cenah.

Tudi prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, **staybena** in za **hišno opravo**. **Poprave** izvrši točno in dobro in po najnižjih cenah.

Za mnoga naročila se priporoča

Ludovik Widmayer,
stavbeni in mizar za hišno opravo.

(319-3)

Zahvala in priporočilo.

Udano podpisani se zahvaljuje svojim kupovalcem za do sedaj skazano zaupanje in priporoča za to sezono svojo bogato zalogu

solnčnikov za gospe in gospode

v iznenadno lepej in velikej izberi, priprosto in najlegantnejše upravljenih po najnižjih cenah; potem

dežnike

v jako bogatej izberi, vsake velikosti, barve in snovi, kakor: **bombaž, alpacca, cloth, botany** (blago iz konjske žime), **pol svila, svila, double-face-svila** itd., ravno tako na navadnih, kakor na

patentovanih avtomatnih stojalih,

ki so se tako hitro priljubili, z modnimi palicami **po najnižjih cenah**.

Specijalitete dežnikov: patentovani samootvorni, patentovani samozaporni, v kovčagu shranljivi, dežniki s palico od titanija, ali pa z zlatim stojalom so vedno v zalogi.

Dežniki se kaj naglo in ceno na novo prevlačijo ali popravljajo, ter naročila z dežele izvršujejo se točno po volji naročnika s poštnim povzetjem.

Prekupcem pošlje se na zahtevanje obširne cenilnike.

L. MIKUSCH,
fabrikant dežnikov in solnčnikov,
v Ljubljani, Mestni trg št. 15. (197-4)

Ustanovljeno 1767.

Svetinja za napredek
Dunaj 1873.

Lepo ubrane

Svetinja za zasluge
Dunaj 1873.

ZVONOVE

z vso pripravo,

z jamstvom za čisto soglasje in dobro snov.

Signalni, hišni in cerkveni zvončki,

3, 4, in 5-glasni, po 6, 8 do 10 gld. Dalje:

cerkveni svečniki, svetilniki, svetilnice, stenski svečniki, kanonske table

celotne, iz zlata podobne kovinske zmesi, ulite po priznano lepih, pravilno zložnih kalupih z zlatu podobnim sijajnim bleskom, ki trpe nad sto let, priporoča po nizkej ceni in najsolidnejše izdelane

ALBERT SAMASSA,

c. kr. dvorni zvonar,
tovarna za mašine in gasilno orodje
v Ljubljani. (811-2)

Pri nakupovanji **zvonov** dovoljuje cerkvenim predstojnikom in občinam plačevanje v večletnih obrokilih.

Častna diploma
Gradec 1880.

Podrobnejši cenilnik na zahtevevanje zastonj in franko.

Častna diploma
Trst 1882.

20 svetinj za odlikovanje.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.